

Kommuneplan for Sarpsborg

Årsregnskap 2010

Sarpsborg kommune

Innhold

Regnskapsskjema 1 A – driftsregnskapet.....	1
Regnskapsskjema 1 B – fordeling til drift.....	2
Regnskapsskjema 2 A – investeringsregnskapet.....	3
Regnskapsskjema 2 B – investeringer.....	4
Hovedoversikt balanseregnskapet.....	6
Økonomisk oversikt – drift.....	7
Økonomisk oversikt – investering.....	8
Note 1 – Endring i arbeidskapital.....	9
Note 2 – Pensjonsforpliktelser.....	10
Note 3 – Garantiforpliktelser.....	14
Note 4 – Fordringer og gjeld til kommunale foretak m.m.	15
Note 5 – Aksjer og andeler.....	16
Note 6 – Avsetninger og bruk av avsetninger.....	18
Note 6 – Avsetning til og bruk av fond.....	19
Note 7 – Kapitalkonto.....	20
KRS note 1 – Regnskapsprinsipper og vurderingsregler.....	21
KRS note 2 – Politisk og administrativ organisering m.m.	24
KRS note 3 – Vesentlige poster.....	26
KRS note 4 – Spesifikasjon av vesentlige transaksjoner.....	27
KRS note 5 – Anleggsmidler.....	28
KRS note 7 – Markedsbaserte finansielle omløpsmidler.....	29
KRS note 9 – Gjeldsforpliktelser.....	30
KRS note 11 – Vesentlige forpliktelser.....	34
KRS note 12 – Beregning av gebyrfinansierte selvkosttjenester.....	35
KRS note 13 – Årsverk, ytelser til ledende personer og godtgjørelse til revisor.....	36
KRS note 14 – Forhold ved regnskapsårets slutt.....	37
KRS note 15 – Eksterne gjeldsforpliktelser.....	38

Regnskapsskjema 1 A - driftsregnskapet

	Regnskap 2010	Revidert budsjett 2010	Opprinnelig budsjett 2010	Regnskap 2009
Skatt på inntekt og formue	-975 909 186,87	-977 000 000,00	-977 000 000,00	-913 468 503,73
Ordinært rammetilskudd	-763 948 903,00	-756 700 000,00	-756 700 000,00	-718 186 201,00
Skatt på eiendom	-111 007 014,25	-109 500 000,00	-109 500 000,00	-93 469 701,73
Andre direkte eller indirekte skatter	-7 874 349,00	0,00	0,00	-7 775 206,00
Andre generelle statstilskudd	-250 036 522,00	-231 565 500,00	-298 565 500,00	-247 999 372,17
Sum frie disponible inntekter	-2 108 775 975,12	-2 074 765 500,00	-2 141 765 500,00	-1 980 898 984,63
Renteinntekter og utbytte	-65 250 878,80	-76 980 000,00	-76 980 000,00	-85 058 425,21
Gevinst finansielle instrumenter	-19 372 666,66			
Renteutg., provisjoner, andre finansutg	95 333 337,62	87 800 000,00	87 800 000,00	95 118 291,03
Tap finansielle instrumenter	1 171 230,30			
Avdrag på lån	95 038 572,00	91 800 000,00	91 800 000,00	86 079 926,42
Netto finansinntekter/-utgifter	106 919 594,46	102 620 000,00	102 620 000,00	96 139 792,24
Til ubundne avsetninger	18 313 547,87	15 320 780,00	5 480 568,00	599 088,00
Til bundne avsetninger	26 128 121,72	3 598 190,00	3 598 190,00	16 704 925,21
Bruk av tidligere års mindreforbruk	-9 840 212,87	-9 840 212,00	0,00	0
Bruk av ubundne avsetninger	-22 911 488,21	-13 731 594,00	-10 464 994,00	-19 948 280,57
Bruk av bundne avsetninger	-11 026 809,99	-5 626 679,00	-5 626 679,00	-13 493 992,21
Netto avsetninger	663 158,52	-10 279 515,00	-7 012 915,00	-16 138 259,57
Overført til investeringsregnskap	11 485 261,77	17 700 000,00	17 700 000,00	17 251 999,00
Til fordeling drift	-1 989 707 960,37	-1 964 725 015,00	-2 028 458 415,00	-1 883 645 452,96
Sum fordelt til drift	1 918 137 364,84	1 964 725 015,00	2 028 458 415,00	1 873 805 240,09
Regnskapsmessig mindreforbruk	-71 570 595,53	0,00	0,00	-9 840 212,87

Regnskapsskjema 1 B - fordeling til drift

Fordeling på drift	Regnskap 2010	Revidert budsjett 2010	Opprinnelig budsjett 2010
Til fordeling drift	1 989 707 960,37	1 964 725 015,00	2 028 458 415,00
Sum til fordeling	1 989 707 960,37	1 964 725 015,00	2 028 458 415,00
Rådmann	14 123 400,09	12 414 750,00	13 245 000,00
Kommuneområde SØK	120 341 926,44	125 905 939,00	121 524 243,00
Kommuneområde Helse og sosial	879 941 097,99	907 509 895,00	905 146 256,00
Kommuneområde HR	109 700 553,60	114 940 789,00	115 027 769,00
Kommuneområde oppvekst	758 333 408,18	768 099 989,00	767 069 835,00
Kommuneområde teknisk	165 979 196,45	158 415 101,00	158 213 583,00
Andre overføringer	-5 963 088,11	-2 230 000,00	-2 230 000,00
Overføringer fra staten	-73 857 030,75	-67 000 000,00	
Momskompensasjon	-43 213 166,15	-55 271 800,00	-55 271 800,00
Pensjon	-7 248 932,90	1 940 352,00	5 733 529,00
Regnskapsmessig mindreforbruk	71 570 595,53	0,00	0,00

Regnskapsskjema 2 A - investeringsregnskapet

	Regnskap 2010	Revidert budsjett 2010	Opprinnelig budsjett 2010	Regnskap 2009
Investeringer i anleggsmidler	408 060 591,17	738 063 459,00	352 275 000,00	369 748 503,38
Utlån og forskuttering	83 077 810,50	75 700 000,00	75 700 000,00	111 231 646,00
Avdrag på lån	58 796 853,00	33 700 000,00	33 700 000,00	6 373 538,00
Avsetninger	36 835 826,72	8 229 140,00	0,00	44 998 829,98
Årets finansieringsbehov	586 771 081,39	855 692 599,00	461 675 000,00	532 352 517,36
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	-447 197 760,14	-732 193 768,00	-398 675 000,00	-366 131 210,49
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-3 997 031,00	-6 400 000,00	-6 400 000,00	-17 813 153,00
Tilskudd til investeringer	-9 489 701,60	-14 104 926,00	0,00	-3 870 000,00
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-43 751 991,67	-33 700 000,00	-33 700 000,00	-47 278 111,40
Andre inntekter	-1 940 911,00	0,00	0,00	-535 245,75
Sum ekstern finansiering	-506 377 395,41	-786 398 694,00	-438 775 000,00	-435 627 720,64
Overført fra driftsregnskapet	-11 485 261,77	-17 700 000,00	-17 700 000,00	-17 251 999,00
Bruk av avsetninger	-68 908 424,21	-51 593 905,00	-5 200 000,00	-83 002 807,72
Sum finansiering	-586 771 081,39	-855 692 599,00	-461 675 000,00	-535 882 527,36
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	-3 530 010,00

Regnskapsskjema 2 B - Investeringer

Tiltak	Regnskap 10	Opprinnelig budsjett 10	Revidert budsjett 10
HELSE OG SOSIAL			
Hedøgn omsorg			
Nytt sykehjem Haugvoll	85 592 570	77 000 000	106 047 440
Nytt sykehjem Valaskjold	3 678 454	3 000 000	8 043 297
Omsorgsboliger i bofellesskap - Valaskjold	-	4 000 000	-
Inventar og utstyr	1 068 716	2 000 000	2 817 394
Riving av gamle Haugvoll sykehjem	-	100 000	100 000
IKT System for fakturering av mat (HR 2016)			
Hjemmetjenester			
Handhåldte terminaler (HR 2016)	606 881	950 000	950 000
Boveiledning og dagsenter for psykisk utviklingshemmede			
12 boliger i bofellesskap			
Familieivaretagende og koordinerende tjenester			
IKT fagsystem koordinerende enhet	-	300 000	300 000
Korttidshjelpemidler	-	200 000	200 000
Rus og psykiatri			
6 omsorgsboliger til mennesker med psykisk lidelser			
Sosial			
IKT fagsystem - sosialtjenesten	-	300 000	300 000
OPPVEKST			
Skole			
Ny skole i sentrum	2 348 262	8 000 000	8 501 856
Fysisk tilrettelegging for funksjonshemmede barn i skole og barr	130 409	500 000	1 000 000
Realisering av IKT-plan for skoler og barnehager	4 519 073	7 000 000	7 000 000
Kapasitetstiltak skole	1 926 903	5 000 000	5 000 000
Ventilasjon Hornes og Hannestad	-	6 000 000	-
Barnehage			
Barnehage Sandbakken	-	1 000 000	1 000 000
TEKNISK			
Byutvilking			
Oppgradere GPS	-	200 000	200 000
Vann og avløp			
Baterød vannverk, fase 2	12 913 349	21 000 000	28 784 650
Oppgradere høydebassen	3 000	2 000 000	2 000 000
Oppgradere trykkforsterkere			
Reservevann Borregaard	20 555	5 000 000	5 000 000
Avvikling lsesjø vannverk			
Reservevannsledning - prisstigning	5 045 504	3 000 000	4 621 650
Skjebergkilen vannledning	-	3 900 000	9 742 430
Skjebergkilen avløp	(6 221)	3 900 000	12 417 760
Forsterke vannledning over Glomma			
Kampenes - lse avløpsledning	94 185	3 100 000	5 988 280
Kampenes lse vannledningsnettet	36 652	5 900 000	5 988 280
Rehabilitering av vannledninger	7 570 346	20 500 000	28 244 600
Rehabilitering av avløpsledninger	10 729 527	30 000 000	35 364 700
Alvim renseanlegg, oppgradering	1 805 050	37 000 000	40 790 860
Pumpestasjoner oppgradering	401 979	2 000 000	3 071 920
Avfallsbehandling			
Flytting av Kampenes miljøpark til Gatedalen	2 226 773	2 000 000	2 200 000
Biler og maskiner	-	630 000	630 000
Samferdesel			

Trafikksikkerhet - trygge skoleveier		3 000 000	
Trafikksikkerhetstiltak skilt 30 km med mer	20 116	500 000	724 660
Reasfaltering av veier	8 753 534	7 000 000	9 043 400
Oppgradering av grusveier		1 000 000	
Gang- og sykkelveier	234 361	2 000 000	3 200 000
Veilys	2 356 078	3 000 000	3 186 220
Gågata - detaljprosjekt	-	1 000 000	1 000 000
Vei samordning med fjernvarme	3 098 634	2 000 000	3 876 280
Rehabilitering av gangbro Ordfører Karlsens vei	-	800 000	800 000
Parkering, handhåldte terminaler - kortleser	-	250 000	250 000
Beredskap og forebyggende tjenester			
Biler feiervesenet	-	200 000	-
Eiendom			
Ismaskiner			
Brannoppgraderinger	22 640 609	7 250 000	15 918 181
Kommunale, bygg, heiser, kjøleanlegg og ventilasjon	1 396 989	1 300 000	11 924 950
Utskifting av nedgravde kommunale oljetanker	176 677	1 500 000	2 000 000
Sparta Amfi, utskifting kjøleanlegg med asbestsanering	407 566	800 000	800 000
ENØK - investeringer	9 512 134	10 600 000	10 600 000
Riving av Sandesundveien 47/49, Kulåsveien og Mingehuset	-	1 000 000	1 000 000
Kjøp av eiendom Tune Kirke	2 856 527	1 300 000	1 300 000
Tilpasning av administrasjonsbygg	992 982	1 000 000	1 000 000
Biler, maskiner, og annet teknisk utstyr	13 083 368	4 000 000	12 813 071
SAMFUNN, ØKONOMI OG KULTUR			
Økonomi			
Nytt økonomi- og lønnsystem - internkontrollsystem	9 633 241	4 900 000	13 684 675
Kirkelig fellesråd			
Hafslund kirkegård	1 370 684	7 000 000	15 681 846
Driftsbygningen St. Olav		1 000 000	
Maskiner og utstyr		400 000	
Krematoriebygning St Olav			
Kultur			
Lekeapparater	519 361	500 000	900 836
Solbergkrysset, rasteplass ved E6	-	3 700 000	5 700 000
Realisering av kulturhus/bibliotek	244 969	500 000	1 636 635
Opprusting av parker/andre arenaer (bassenger, fontener)	395 567	1 000 000	1 000 000
Sarpsborg stadion, fast dekke	-	5 000 000	5 000 000
HR			
Videreutbygging av IKT kommunikasjon	3 813 723	4 400 000	7 670 256
Fornylse og oppgradering av IKT utstyr	1 949 114	4 100 000	5 387 533
Oppfølging av IKT strategi og IKT som effektivitetsverksøy	6 327 948	7 400 000	14 791 627
IKT programvare fraværsoppfølging	-	2 500 000	2 500 000
Elektroniske tjenester og publikumservice	448 075	4 900 000	4 900 000
Prosjekter bevilget tidligere år	177 116 367		253 468 172
SUM	408 060 591	352 280 000	738 063 459

Hovedoversikt balanseregnskapet

	Regnskap 2010	Regnskap 2009
Eiendeler	7 002 749 528,98	6 777 397 888,26
Anleggsmidler	5 866 075 884,69	5 303 799 047,76
Faste eiendommer og anlegg	2 561 517 431,53	2 305 457 749,57
Ustyr, maskiner og transportmidler	158 985 877,84	126 608 895,73
Utlån	340 649 506,62	301 846 754,76
Aksjer og andeler	76 930 959,50	71 833 388,50
Pensjonsmidler	2 727 992 109,20	2 498 052 259,20
Omløpsmidler	1 136 673 644,29	1 473 598 840,50
Kortsiktige fordringer	288 460 768,65	290 207 702,63
Premieavvik	127 232 016,99	110 282 720,99
Aksjer og andeler	32 604 125,00	76 336 514,58
Sertifikater	147 209 160,98	508 706 445,82
Obligasjoner	87 401 738,43	55 600 810,92
Kasse og bankinnskudd	453 765 834,24	432 464 645,56
Egenkapital	-1 011 841 661,38	-941 061 440,03
Disposisjonsfond	-143 215 344,84	-163 365 616,86
Bundne driftsfond	-104 632 270,94	-89 530 959,21
Ubundne investeringsfond	-75 036 608,95	-66 162 737,56
Bundne investeringsfond	-7 611 621,06	-29 475 748,26
Regnskapsmessig mindreforbruk (drift)	-71 570 595,53	-9 840 212,87
Udisponert investeringsregnskap	0,00	-3 530 010,00
Kapitalkonto	-601 626 096,38	-571 007 031,59
Endring av regnskapsprinsipp (drift)	-15 598 468,68	-15 598 468,68
Endring av regnskapsprinsipp (investering)	7 449 345,00	7 449 345,00
Gjeld	-5 990 907 867,60	-5 836 336 448,23
Langsiktig gjeld	-5 585 027 066,94	-5 430 567 054,94
Pensjonsforpliktelse	-3 023 719 764,94	-2 785 424 327,94
Andre lån	-2 561 307 302,00	-2 645 142 727,00
Kortsiktig gjeld	-405 880 800,66	-405 769 393,29
Annen kortsiktig gjeld	-405 880 800,66	-405 769 393,29
Sum egenkapital og gjeld	-7 002 749 528,98	-6 777 397 888,26
Memoriakonti	0,00	0,00
Ubrukte lånemidler	320 577 278,63	697 775 038,77
Andre memoriakonti	170 489 599,15	190 742 408,35
Motkonto for memoriakontiene	-491 066 877,78	-888 517 447,12

Økonomisk oversikt - drift

	Regnskap 2010	Budsjett 2010	Regnskap 2009
Driftsinntekter			
Brukerbetalinger	-102 288 402,62	-94 488 491,00	-91 905 695,67
Andre salgs- og leieinntekter	-260 426 776,33	-245 043 748,00	-248 710 614,99
Overføringer med krav til motytelse	-432 657 441,47	-252 079 327,00	-443 852 373,57
Rammetilskudd	-763 948 903,00	-756 700 000,00	-718 186 201,00
Andre statlige overføringer	-250 036 522,00	-231 565 500,00	-247 999 372,17
Andre overføringer	-5 963 088,11	-2 230 000,00	-3 977 721,00
Inntekts- og formueskatt	-975 909 186,87	-977 000 000,00	-913 468 503,73
Eiendomsskatt	-111 007 014,25	-109 500 000,00	-93 469 701,73
Andre direkte og indirekte skatter	-7 874 349,00	0,00	-7 775 206,00
Sum driftsinntekter	-2 910 111 683,65	-2 668 607 066,00	-2 769 345 389,86
Driftsutgifter			
Lønnsutgifter	1 459 082 138,29	1 397 971 285,00	1 444 353 118,69
Sosiale utgifter	377 088 396,62	374 229 770,00	365 798 520,57
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	419 292 221,78	363 092 960,00	443 965 251,81
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	193 599 835,14	178 929 579,00	158 345 825,31
Overføringer	346 531 970,89	265 614 326,00	328 558 617,84
Avskrivninger	116 834 068,63	0,00	108 243 716,76
Fordelte utgifter	-77 347 991,05	-21 471 339,00	-79 929 232,26
Sum driftsutgifter	2 835 080 640,30	2 558 366 581,00	2 769 335 818,72
Brutto driftsresultat	-75 031 043,35	-110 240 485,00	-9 571,14
Finansinntekter			
Renteinntekter og utbytte	-65 250 878,80	-76 980 000,00	-85 058 425,21
Gevinst på finansielle instrumenter	-19 372 666,66		
Mottatte avdrag på utlån	-1 445 005,85	-1 700 000,00	-1 500 838,54
Sum eksterne finansinntekter	-86 068 551,31	-78 680 000,00	-86 559 263,75
Finansutgifter			
Renteutgifter og låneomkostninger	95 333 337,62	87 800 000,00	95 118 291,03
Tap på finansielle instrumenter	1 171 230,30		
Avdrag på lån	95 038 572,00	91 800 000,00	86 079 926,42
Utlån	2 671 507,55	1 900 000,00	2 660 381,90
Sum eksterne finansutgifter	194 214 647,47	181 500 000,00	183 858 599,35
Resultat eksterne finansieringstransaksjoner	108 146 096,16	102 820 000,00	97 299 335,60
Motpost avskrivninger	-116 834 068,63	0,00	-108 243 716,76
Netto driftsresultat	-83 719 015,82	-7 420 485,00	-10 953 952,30
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-9 840 212,87	-9 840 212,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	-22 911 488,21	-13 731 594,00	-19 948 280,57
Bruk av bundne fond	-11 026 809,99	-5 626 679,00	-13 493 992,21
Sum bruk av avsetninger	-43 778 511,07	-29 198 485,00	-33 442 272,78
Overført til investeringsregnskapet	11 485 261,77	17 700 000,00	17 251 999,00
Avsatt til disposisjonsfond	18 313 547,87	15 320 780,00	599 088,00
Avsatt til bundne fond	26 128 121,72	3 598 190,00	16 704 925,21
Sum avsetninger	55 926 931,36	36 618 970,00	34 556 012,21
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	-71 570 595,53	0,00	-9 840 212,87

Økonomisk oversikt - investering

	Regnskap 2010	Budsjett 2010	Regnskap 2009
Inntekter			
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-3 154 531,00	-6 400 000,00	-16 478 065,00
Andre salgsinntekter	-1 940 911,00	0,00	-535 245,75
Overføringer med krav til motytelse	-4 907 043,77	0,00	-13 387 534,40
Statlige overføringer	-9 489 701,60	-14 104 926,00	-2 870 000,00
Andre overføringer	0,00	0,00	-1 000 000,00
Sum inntekter	-19 492 187,37	-20 504 926,00	-34 270 845,15
Utgifter			
Lønnsutgifter	1 028 660,86	0,00	973 096,23
Sosiale utgifter	295 987,07	0,00	317 977,32
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	356 981 354,32	722 381 813,00	322 457 877,28
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	176 075,40	0,00	754 298,00
Overføringer	45 872 566,42	15 681 646,00	45 282 421,50
Renteutgifter og omkostninger	3 705 947,10	0,00	2 196 654,90
Fordelte utgifter	0,00	0,00	-2 233 821,85
Sum utgifter	408 060 591,17	738 063 459,00	369 748 503,38
Finanstransaksjoner			
Avdrag på lån	58 796 853,00	33 700 000,00	6 373 538,00
Utlån	77 867 739,50	70 000 000,00	81 213 362,00
Kjøp av aksjer	5 210 071,00	5 700 000,00	30 018 284,00
Dekning av tidligere års udekket underskudd	0,00	0,00	8 278 598,79
Avsatt til ubundne investeringsfond	9 476 831,22	8 229 140,00	10 006 360,93
Avsatt til bundne fond	27 358 995,50	0,00	26 713 870,26
Sum finanstransaksjoner	178 710 490,22	117 629 140,00	162 604 013,98
Finansieringsbehov			
	567 278 894,02	835 187 673,00	498 081 672,21
Dekket slik:			
Bruk av lån	-447 197 760,14	-732 193 768,00	-366 131 210,49
Mottatte avdrag på utlån	-38 844 947,90	-33 700 000,00	-33 890 577,00
Salg av aksjer og andeler	-842 500,00	0,00	-1 335 088,00
Bruk av tidligere års mindreforbruk	-3 530 010,00	-3 530 010,00	0
Overført fra driftsregnskapet	-11 485 261,77	-17 700 000,00	-17 251 999,00
Bruk av disposisjonsfond	-15 552 331,68	-38 640 139,00	-40 091 906,99
Bruk av ubundne investeringsfond	-602 959,83	-4 234 096,00	-42 910 900,73
Bruk av bundne fond	-49 223 122,70	-5 189 660,00	0,00
Sum finansieringer	-567 278 894,02	-835 187 673,00	-501 611 682,21
Udekket/udisponert	0,00	0,00	-3 530 010,00

Note 1 - Endring i arbeidskapital

	2010	2009	2008	2007
Anskaffelse av midler	-3 502 557 630,37	-3 291 532 374,25	-2 941 938 369,92	-2 692 304 594,10
Anvendelse av midler	3 462 396 473,81	3 332 304 388,69	3 041 652 358,17	2 667 486 021,54
Anskaffelse minus anvendelse	-40 161 156,56	40 772 014,44	99 713 988,25	-24 818 572,56
Endring ubrukte lånemidler	377 197 760,14	-376 624 468,93	-172 902 284,37	-25 520 690,70
Endring i arbeidskapital	337 036 603,58	-335 852 454,49	-73 188 296,12	702 118,14
Endring kortsiktige fordringer	-1 746 933,98	3 761 955,93	99 531 266,30	-55 171 911,99
Endring premieavvik	16 949 296,00	5 230 399,00	41 962 561,00	15 669 609,73
Endring aksjer og andeler	-43 732 389,58	40 664 279,58	90 870,50	8 567 841,83
Endring ihendehaverobligasjoner og sertifikate	-329 696 357,33	528 891 666,74	-5 834 410,00	-152 747 458,00
Endring betalingsmidler	21 301 188,68	-234 991 288,50	11 241 626,64	207 259 052,60
Sum endring omløpsmidler	-336 925 196,21	343 557 012,75	146 991 914,44	23 577 134,17
Kortsiktig gjeld:				
Endring kortsiktig gjeld	-111 407,37	-7 704 558,26	-9 041 618,32	-24 033 364,31
Endring arbeidskapital	-337 036 603,58	335 852 454,49	137 950 296,12	-456 230,14
Differanse endring i arbeidskapital 1)	0,00	0,00	64 762 000,00	245 888,00

1) 2008 :Differansen på kr 64 762 000 skyldes at innbetalinger vedrørende ressurskrevende brukere opptjent i 2007 er ført mot konto for prinsippendringer i 2008 i tråd med gjeldende regnskapsregler.

Note 2 - Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens Pensjonskasse (SPK)

Sarpsborg kommune har kollektiv pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte. For lærere i grunnskolen har kommunen tilsvarende ordning i Statens pensjonskasse. Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnpensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66 % sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetalinger fra folketrygden.

Pensjonskostnad

PENSJONSKOSTNAD	KLP		SPK	
	2009	2010	2009	2010
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	115.697.732	122.002.945	31.798.976	34.206.694
+ Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	124.829.680	123.767.032	26.765.384	26.283.032
= Brutto pensjonskostnad	240.527.412	245.769.977	58.564.360	60.489.725
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	107.771.466	111.322.826	22.337.881	21.978.815
= Netto pensjonskostnad (ekskl. adm.)	132.755.946	134.447.151	36.226.479	38.510.910
+ Sum amortisert premieavvik	7.433.361	8.206.324	2.316	30.668
+ Avregning for tidligere år				189.105
+ Administrasjonskostnad	7.922.448	6.930.276	881.401	1.010.572
= Samlet pensjonskostnad (inkl. adm.)	148.111.755	149.583.751	37.110.196	39.741.255

Årets netto pensjonskostnad er nåverdien av årets pensjonsopptjening tillagt rentekostnader av påløpte pensjonsforpliktelser, og fratrukket forventet avkastning på pensjonsmidlene. Netto pensjonskostnad tillagt administrasjonskostnad og sum amortisert premieavvik utgjør samlet pensjonskostnad. Hvert enkelt års premieavvik amortiseres med motsatt fortegn.

Premieavvik

Sarpsborg kommune har valgt 15 års amortiseringstid.

PREMIEAVVIK	KLP		SPK	
	2009	2010	2009	2010
Innbet. Premie/tilskudd (ekskl. adm.)	144.350.389	155.635.519	36.651.762	40.414.307
- Netto pensjonskostnad	132.755.946	134.447.151	36.226.479	38.510.910
= Årets premieavvik	11.594.443	21.188.368	425.283	1.903.397
Sats for arbeidsgiveravgift (14,1 %)				
AGA av premieavviket	1.634.816	2.987.560	59.965	268.379
AGA av innbet. premie/tilskudd (inkl. adm) (arbeidsgivers andel)	21.041.061	22.463.342	5.186.332	5.750.220

Hvis pensjonspremien overstiger (er lavere enn) netto pensjonskostnad, skal premieavviket inntektsføres (utgiftsføres) og balanseføres mot kortsiktig fordring (gjeld). Virkningen i regnskapet blir dermed at det utgiftsføres et lavere (høyere) beløp enn den faktiske premien, nemlig pensjonskostnaden.

AKKUMULERT OG AMORTISERT PREMIEAVVIK	KLP	SPK
	2010	2010
Akkumulert premieavvik 31.12.09	98.174.134	-1.519.689
+ Årets premieavvik	21.188.368	1.903.397
- Sum amortisert premieavvik	8.206.324	30.668
= Akkumulert premieavvik 31.12.10	111.156.178	353.040
AGA av amortisert premieavvik	1.157.092	4.324

Balansførte størrelser

Balansført pensjonsforpliktelse	KLP		SPK	
	Estimat 31.12.2009	Estimat 31.12.2010	Estimat 31.12.2009	Estimat 31.12.2010
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	2.105.287.174	2.289.991.284	644.624.915	697.183.689
- Pensjonsmidler	1.946.257.274	2.124.366.744	551.794.975	603.625.355
= Netto forpliktelse (før AGA)	159.029.900	165.624.540	92.829.940	93.558.334
AGA av (balansført) netto forpliktelse	22.423.216	23.353.060	13.089.022	13.191.725

	KLP	SPK
Spesifikasjon av brutto pensjonsforpliktelse UB – Estimat	2010	2010
Brutto pensjonsforpliktelse IB 1.1 - Estimat i fjor	2.105.287.174	644.624.915
+ Årets opptjening	122.002.945	34.206.694
+ Rentekostnad	123.767.032	26.283.032
- Utbetalinger	80.278.520	
+ Amortisering estimatavvik - forpliktelse	19.212.653	-7.930.952
= Brutto pensjonsforpliktelse UB 31.12 - estimat	2.289.991.284	697.183.689
+ Gjenstående amortisering – forpliktelse	268.977.131	-111.033.327
= Brutto pensjonsforpliktelse UB 31.12 - estimat full amortisering	2.558.968.415	586.150.362

Spesifikasjon av brutto pensjonsmidler UB – Estimat	2010	2010
Brutto pensjonsmidler IB 1.1 - Estimat i fjor	1.946.257.274	551.794.975
+ Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	162.565.795	41.613.984
- Administrasjonskostnad	6.930.276	1.010.572
- Utbetalinger	80.278.520	
+ Forventet avkastning	111.322.826	21.978.815
- Amortisert estimatavvik – pensjonsmidler	8.570.355	10.751.847
= Brutto pensjonsmidler UB 31.12 – estimat	2.124.366.744	603.625.355
- Gjenstående amortisering – pensjonsmidler	119.984.979	150.525.863
= Brutto pensjonsmidler UB 31.12 estimat – full amortisering	2.004.381.765	453.099.492

Estimerte størrelser, faktiske størrelser og estimatavvik

Det skal foretas ny beregning av de pensjonsforpliktelse som ble balansført i foregående års regnskap. Ved ny beregning skal oppdaterte grunnlagsdata og årets forutsetninger legges til grunn. Avviket mellom avlagte tall for pensjonsforpliktelse i foregående år og ny beregning kalles årets estimatavvik for pensjonsforpliktelse. Avviket mellom avlagte tall for pensjonsmidlene i foregående år og faktiske pensjonsmidler, kalles årets estimatavvik for pensjonsmidlene.

Estimatavvik KLP:

ÅRETS ESTIMATAVVIK	ESTIMAT 31.12.2009 (full amortisering)	FAKTISK 1.1.2010	ESTIMATAVVIK 2010
Brutto pensjonsforpliktelse	2.358.895.967	2.393.476.958	34.580.991
Pensjonsmidler	1.802.404.979	1.817.701.940	-15.296.961

ESTIMATAVVIK	Estimatavvik pensjonsmidler	Estimatavvik pensjonsforpliktelse
Akkumulert avvik tidligere år IB 1.1.	143.852.295	253.608.793
+ Estimatavvik i 2010	-15.296.961	34.580.991
- Amortisert avvik i 2010	8.570.355	19.212.653
= Gjenstående samlet avvik 31.12.2010	119.984.979	268.977.131

Estimatavvik SPK:

ÅRETS ESTIMATAVVIK	ESTIMAT 31.12.2009 (full amortisering)	FAKTISK 1.1.2010	ESTIMATAVVIK 2010
Brutto pensjonsforpliktelse	545.207.709	525.660.636	-19.547.073
Pensjonsmidler	422.507.877	390.517.265	31.990.613

ESTIMATAVVIK	Estimatavvik pensjonsmidler	Estimatavvik pensjonsforpliktelse
Akkumulert avvik tidligere år IB 1.1.	129.287.097	-99.417.206
+ Estimatavvik i 2010	31.990.613	-19.547.073
- Amortisert avvik i 2010	10.751.847	-7.930.952
= Gjenstående samlet avvik 31.12.2010	150.525.863	-111.033.327

Forutsetninger

Forutsetninger som ligger til grunn for beregningen i KLP:

ØKONOMISKE FORUTSETNINGER	2009	2010
Årlig avkastning (i %)	6,50	6,00
Diskonteringsrente (risikofri rente i %)	5,50	5,00
Årlig lønnsvekst (i %)	3,79	3,35
Årlig vekst i folketrygdens grunnbeløp (i %)	3,79	3,35
Årlig vekst i pensjonsreguleringen (i %)	3,79	3,35
Forholdstallet fra KRD	1,65	1,60

Uttak av AFP for 2010 (i %)

Uttak fra alder (i år)	62
Sykepleiere	33
Fellesordningen *	33
Fellesordningen **	45

* 65 års aldersgrense ** 70 års aldersgrense

Frivillig avgang for Sykepleiere og Tillitsvalgtordning i 2009 (i %)

Alder (i år)	< 20	20-23	24-25	26-30	31-45	46-50	> 50
Turn-over	20	8	6	6	4	1	0
Fradrag *	-	-	-	0,4	0,2	0,1	-

* Fradragene gjøres for hvert av årene i aldersgruppen

Frivillig avgang for Fellesordning i 2009 (i %)

Alder (i år)	< 20	20-23	24-29	30-39	40-50	51-55	> 55
Turn-over	20	15	10	7,5	5	2	0

Antall personer i ordningen	2009	2010
Aktive	3.169	3.193
Oppsatte	707	754
Pensjonister	1.744	1.898

Forutsetninger som ligger til grunn for beregningen i SPK:

Økonomiske forutsetninger (i %)	2009	2010
Diskonteringsrente	5,50	5,00
Forventet Lønnsvekst	3,79	3,35
Forventet G-regulering	3,79	3,35
Forventet avkastning	5,85	5,35

Basert på aktuell status for lærerne i Statens Pensjonskasse

Frivillig avgang (turn-over): 3 % årlig inntil fylte 50 år, 0 % utover dette.

Framtidig uttak av AFP (ved fylte 62 år): 50 %

Disse forutsetningene benyttes i beregningene både for ordinær pensjon i SPK og for avtalefestet pensjon (AFP).

Note 3 - Kommunens garantiforpliktelser

	2010	2009	Opphørsår
Borg Havn IKS	1 800 000	2 520 000	2014
Borg Havn IKS	1 500 000	2 100 000	2014
Borg Havn IKS	2 418 688	2 790 793	2017
Borg Havn IKS	6 750 000	7 125 000	2028
Borg Havn IKS	6 250 000	6 750 000	2023
Borg Havn IKS	7 333 280	7 666 620	2032
Borg Havn IKS	5 562 500	5 812 500	2027
Borg Havn IKS	6 500 000	7 000 000	2023
Borg Havn IKS	1 278 332	1 376 666	2007
Borg Havn IKS	5 185 000	5 525 000	2026
Borg Havn IKS	7 498 125	7 981 875	2026
Borg Havn IKS	4 914 175	5 699 961	2017
Borg Havn IKS	5 700 000	6 056 250	2026
Borg Havn IKS	4 800 000	5 100 000	2026
Borg Havn IKS	6 375 000	6 750 000	2027
Bergsvingen barnehage	2 175 000	2 325 000	2049
Tune barnehage	2 112 500	2 262 500	2049
Nygårdshaugen barnehage	2 112 000	2 323 200	2048
Tyrihans barnehage	2 346 472	2 463 411	2051
Tune adm.bygg	1 551 500	1 870 500	2015
Eplehagen borettslag	10 832 160	11 094 346	2031
Eplehagen bofellesskap	20 891 534	21 520 210	2027
Snarveien barnehage	7 966 110	8 165 305	2035
Movar	0	8 820 000	2008
Inspiria Science Center AS	500 000		2012
	124 352 376	141 099 137	

Note 4 - Fordringer og gjeld til kommunale foretak m.m.

Navn	Fordringer	Gjeld	Kortsiktig	Langsiktig
Borg næring og eiendom	46 909 519,80		45 970 068,38	939 451,42
Oljevernberedskap		-815 180,66	-815 180,66	0,00
Frivillighetssentralen		-138 610,20	-138 610,20	0,00
Sum	46 909 519,80	-953 790,86	45 016 277,52	939 451,42

Note 5 - Aksjer og andeler

Navn	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2005	Markedsverdi	Korrigert inngangsverdi	Kommunens eierandel
Egenkapitalinnskudd KLP	34 318 663	29 114 842	24 096 558	19 658 980	14 778 001	9 121 239		Ukjent	100,00 %
Sarpsborg Asvo AS	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000		Ukjent	100 %
Fjellveien 20 leilighet	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000			
Greåkersalen 6 leiligheter Selvaag	73 878	73 878	73 878	73 878	73 878	73 878			
Innskudd Selvaag 6 leiligheter	21 693	21 693	21 693	21 693	21 693	21 693			
Kulåssentret Blå kors 16 leiligheter	1 711 000	1 711 000	1 711 000	1 711 000	1 711 000	1 711 000			
Sandesundsveien 39 1 a 250.-	250	250	250	250	250	250			
Lindenesgate 43 3 a 500.-	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500			
O.H. gate 42 b 1 a 4000.-	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000			
Sandesundsveien 39 1 a 3200.-	3 200	3 200	3 200	3 200	3 200	3 200			
Hurdalsenteret 1 a 5000.-	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000			
Peer Gyntveien 34 leilighet nr. 19	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000			
Herreperveien 6 leiligheter	10 943	10 943	10 943	10 943	10 943	10 943			
St. Halvards Plass 8 leiligheter	360 000	360 000	360 000	360 000	360 000	360 000			
Fritjofsgate borettslag 8 leiligheter	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000			
Jutulveien 1970	36 000	36 000	36 000	36 000	36 000	36 000			
Sarpsborg sanitetsforening	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000			
Fritjofsgate trygdeboliger	420 000	420 000	420 000	420 000	420 000	420 000			
Halsgate borettslag 8 andeler	800	800	800	800	800	800			
Biblioteksentralen AL	12 300	12 300	12 300	12 300	12 300	12 300		Ukjent	1,07 %
Nedre Glomma Destinasjonsselskap	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000			
Leierett yrkesskolens hybelhus	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000			
Fasanveien borettslag leil. 29/40	17 964	17 964	17 964	17 964	17 964	17 964			
Østfold Energi AS	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000		Ukjent	14,29 %
Borg næring og Eiendom AS	25 100 000	25 100 000	100 000	100 000	100 000	100 000		1 778 443	100,00 %

Olavsdagene AS	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	Ukjent	100,00 %
Østfold Innovasjon AS	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	Ukjent	2,67 %
Inspirira eiendom as 12750 a 5.-	63 750	110 000	110 000	110 000	110 000	110 000	110 000	110 000	110 000	Ukjent	100 %
Høisand bad AS	90 785	90 785	90 785	90 785	90 785	90 785	90 785	90 785	90 785	Ukjent	90,33 %
Kjerringåsen skisenter 19 a 250.-	4 750	4 750	4 750	4 750	4 750	4 750	4 750	4 750	4 750		
Borg informasjon AS	220 000	220 000	220 000	220 000	220 000	220 000	220 000	220 000	220 000		
Skjebergkilens Marina AS 300 a 1000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	3 075 342	92,00 %
Recorn AS 58 a 500.-	29 000	29 000	29 000	29 000	29 000	29 000	29 000	29 000	29 000	97 122	1,66 %
Glomma veiprosjekt 12 a 5000.-	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000		
Sarpsborg Turist AS	285 000	285 000	285 000	285 000	285 000	285 000	285 000	285 000	25 000	Ukjent	13,23 %
Alarmsentralen Øst AS	1 097 040	1 097 040	1 097 040	1 097 040	1 097 040	1 097 040	1 097 040	1 097 040	1 125 000	1 097 040	13,39 %
Stø AS stiftelseskapital	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	Ukjent	2,67 %
Nygårdshaugen barnehage 5 a 3000.	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000		
Borg Næringsutvikling AS	1 333 944	1 333 944	1 333 944	1 333 944	1 333 944	1 333 944	1 333 944	1 333 944	1 333 944	Ukjent	54,83 %
Andeler i SOBBL	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000		
Solheimåsen vannverk	26 000	26 000	26 000	26 000	26 000	26 000	26 000	26 000	26 000		
Ingedal vannverk 3 a 1500.-	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500		
Skjeberg vannverk 5 a 5000.-	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000		

Note 6 - Avsetninger og bruk av avsetninger

Tekst	2010	2009
Avsetninger til fond	81 277 496,31	54 024 244,40
Ikke disponert netto driftsresultat	71 570 595,53	0,00
Bruk av fond	-99 316 712,41	-116 445 080,50
Bruk av tidligere års mindreforbruk	-13 370 222,87	0,00
Netto avsetning	40 161 156,56	-62 420 836,10

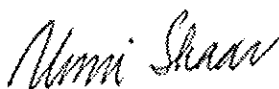
Note 6 - Avsetning til og bruk av fond

Disposisjonsfond		
Disposisjonsfond pr. 01.01.10	163 365 616,86	
Avsatt til disposisjonsfond i driftsregnskap	18 313 547,87	
Bruk av disposisjonsfond i investeringsregnskap		15 552 331,68
Bruk av disposisjonsfond i driftsregnskap		22 911 488,21
Disposisjonsfond pr. 31.12.10		143 215 344,84
Ubundne investeringsfond		
Ubundne investeringsfond pr. 01.01.10	66 162 737,56	
Avsatt til ubundne investeringsfond i investeringsregnskap	9 077 748,22	
Bruk av ubundne investeringsfond i investeringsregnskap		203 876,83
Ubundne investeringsfond pr. 31.12.10		75 036 608,95
Bundne investeringsfond		
Bundne investeringsfond 01.01.10	29 475 748,26	
Avsatt til bundne investeringsfond i investeringsregnskap	27 358 995,50	
Bruk av bundne investeringsfond i investeringsregnskap		49 223 122,70
Bundne kapitalfond pr. 31.12.10		7 611 621,06
Bundne driftsfond		
Bundne driftsfond pr. 01.01.10	89 530 959,21	
Avsatt til bundne driftsfond i driftsregnskap	26 128 121,72	
Bruk av bundne driftsfond i driftsregnskap		11 026 809,99
Bundne driftsfond pr. 31.12.10		104 632 270,94
Samlet avsetning for alle fondstyper	80 878 413,31	
Samlet bruk av avsetning for alle fondstyper	98 917 629,41	
Netto avsetning	18 039 216,10	

Note 7 - Kapitalkonto 2.59900

		Balanse 01.01.2010	571 007 031,59
Debetposterings i året:		Kreditposterings i året:	
Salg av fast eiendom	89 673,60	Aktivering av fast eiendom og anlegg	350 543 695,00
Salg av maskiner/transportmidler	67 329,10	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	54 904 121,00
Salg av inventar/utstysyr	20 080,60	Oppskrivning av aksje	
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	94 394 339,44	Oppskrivning av fast eiendom og anlegg	
Avskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	22 439 729,19		
Nedskrivning av aksjer og andeler	10 000,00	Kjøp av aksjer og andeler	5 210 071,00
Salg av aksjer og andeler	102 500,00	Sosiale utlån	2 671 507,55
Avdrag sosiale lån	1 445 005,85		
Tap sosiale utlån	880 468,44		
Avdrag utlån			
Avdrag formidlingslån	11 485 222,90		
Tap på formidlingslån	603 072,50		
Innfrielser formidlingslån	27 322 725,50		
Bruk av midler formidlingslån	77 867 739,50	Utlån formidlingslån	77 867 739,50
Bruk av eksterne lån	369 330 020,64	Avdrag eksterne lån	153 835 425,00
Urealiserte kurstap utenlandslån		Urealisert kursgevinst utenlandslån	
KLP fellesordn./sykepleiere	238 295 437,00	KLP fellesordn./sykepleiere	229 939 850,00
Balanse 31.12.10	601 626 096,38		
Sum debet	1 445 979 440,64	Sum kredit	1 445 979 440,64

Sarpsborg, 15.02.2010

Unni Skaar
Rådmann

Rune Antonsen
Økonomisjef

ØVRIGE NOTER I HENHOLD TIL GOD KOMMUNAL REGNSKAPSSKIKK (KRS 6)

Nummereringen er gjort med henvisning nummerangivelse i KRS 6: Foreløpig standard (F) – Noter og årsberetning.

KRS note 1 – Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Regnskapet er utarbeidet i henhold til Kommunelovens § 48 2. ledd, Forskrift om årsregnskap for kommuner og fylkeskommuner og god kommunal regnskapskikk slik dette fremgår av lov, forskrift og kommunale regnskapsstandarder (KRS).

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet omfatter alle økonomiske midler som disponeres for året, og anvendelsen av midlene. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når årsregnskapet avsluttes.

Tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også for interne finansieringstransaksjoner.

For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter og inntekter ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet. Justering i henhold til eksakt beløp foretas i det påfølgende regnskapsår.

Virkingen av endringer i regnskapsprinsipper i 2008 og senere som påvirker arbeidskapitalen er ført direkte mot konto for prinsippendringer fra og med 2008.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Alle andre eiendeler er omløpsmidler. Anleggsmidler består av varige driftsmidler, finansielle anleggsmidler og immaterielle eiendeler.

Kontanter, bankinnskudd, markedsbaserte verdipapirer og fordringer knyttet til kommunens vare og tjenesteproduksjon er omløpsmidler. Normalt vil fordringene forfalle innen ett år. Markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje med sikte på videresalg og omsettes på børs eller i et regulert marked, samt har god likviditet og eierspredning, klassifiseres alltid som omløpsmidler. Unntak gjelder for obligasjoner som bystyret på forhånd har bestemt skal holdes til forfall. Investering i aksjer, andeler, obligasjoner og utlån med løpetid utover ett år som ikke er finansielt motivert er klassifisert som anleggsmidler.

KRS (F) nr 4 inneholder regler for avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skillet mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Hovedregelen er at utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved tidspunktet for anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå anses som vedlikehold og utgiftsføres i driftsregnskapet.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i Kommunelovens § 50 med unntak av likviditetstrekkrettighet/likviditetslån, jf. Kommunelovens § 50 nr 5. All annen gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld. Kommunen har per 31.12.10 ikke etablerte trekkrettigheter i finansinstitusjon, men gjeldende bankavtale med Fokus Bank åpner for at trekkrettigheter kan etableres ved behov.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi. Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Investering i anleggsmidler aktiveres fortløpende i balansen det året investeringen er foretatt. Avskrivningene starter året etter at anleggsmiddelet er anskaffet eller tatt i bruk av virksomheten. Anleggsmidler som har begrenset økonomisk levetid, er avskrevet med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning og varierer fra 5 til 50 år avhengig av beregnet levetid for anleggsmiddelet.

Kommuner og fylkeskommuner kan legge til grunn en kortere avskrivningsperiode for det enkelte anleggsmiddel, dersom det er åpenbart at den økonomiske levetiden til anleggsmiddelet er kortere enn de fastsatte avskrivningsperiodene.

Anleggsmidler som er solgt er nedskrevet til 0 i salgsåret. Anleggsmidler som har hatt verdifall som forventes ikke å være forbigående er nedskrevet til virkelig verdi i balansen. Nedskrivningen er reversert i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Avgrenings mellom drift og investering er gjort i henhold til KRS 4. Som investering regnes:

- a) Anskaffelse av eiendeler som er bestemt til varig eie eller bruk (> 3 år), og som er av vesentlig verdi (> kr 100 000).
- b) Påkostning på eksisterende varige driftsmidler, som er av varig og vesentlig verdi.

I tilfeller der kommuner har utgifter til utbedring av bygg og anlegg i forbindelse med offentlige brannpålegg og HMS-forskrifter er alle bygg/anlegg ansett som en vurderingsenhet. Arbeid på/utgifter til bygg/anlegg som er fullt avskrevet er ført som investering.

Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelden oppstår. Låneomkostninger (gebyrer, provisjoner mv.), samt over- og underkurs er finansutgifter og inntekter. Over- og underkurs periodiseres over lånets løpetid som kortsiktig fordring/gjeld etter samme prinsipp som gjelder for obligasjoner som holdes til forfall.

Selvkostberegninger

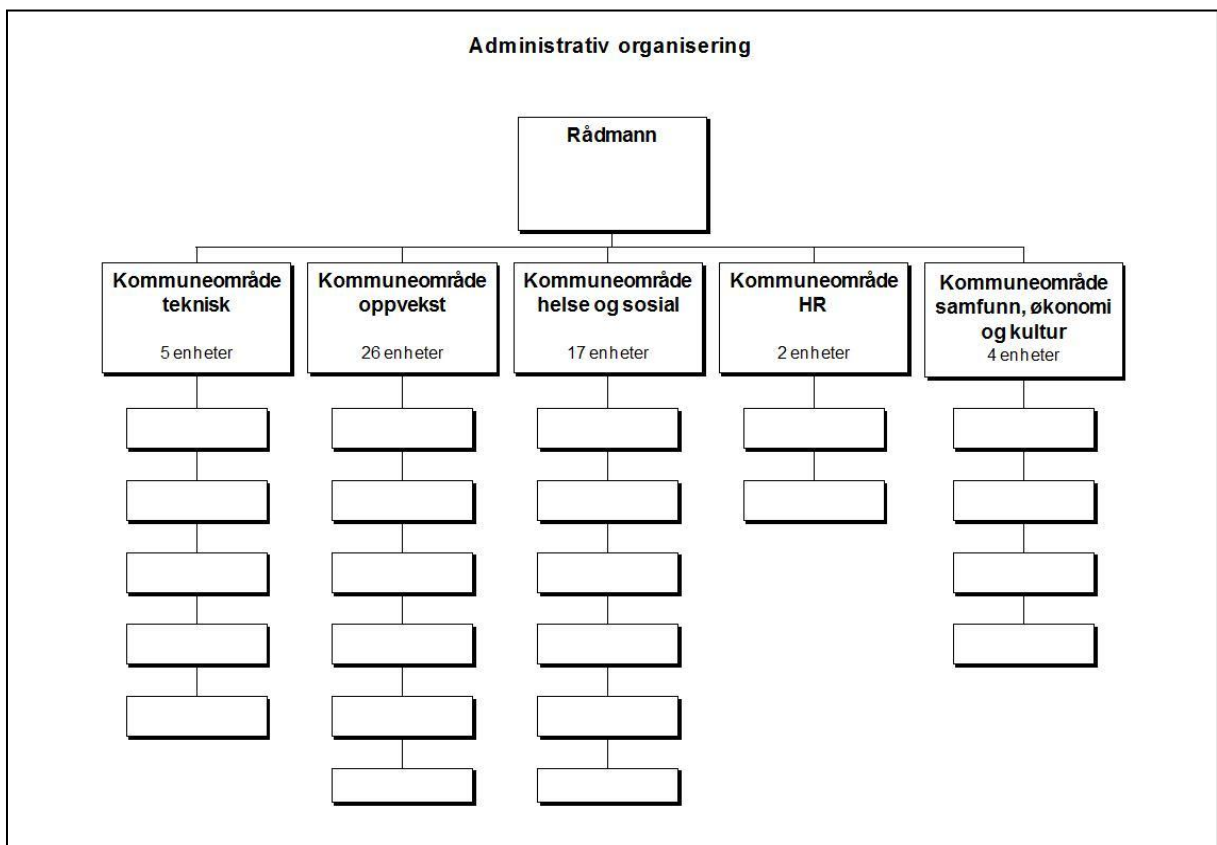
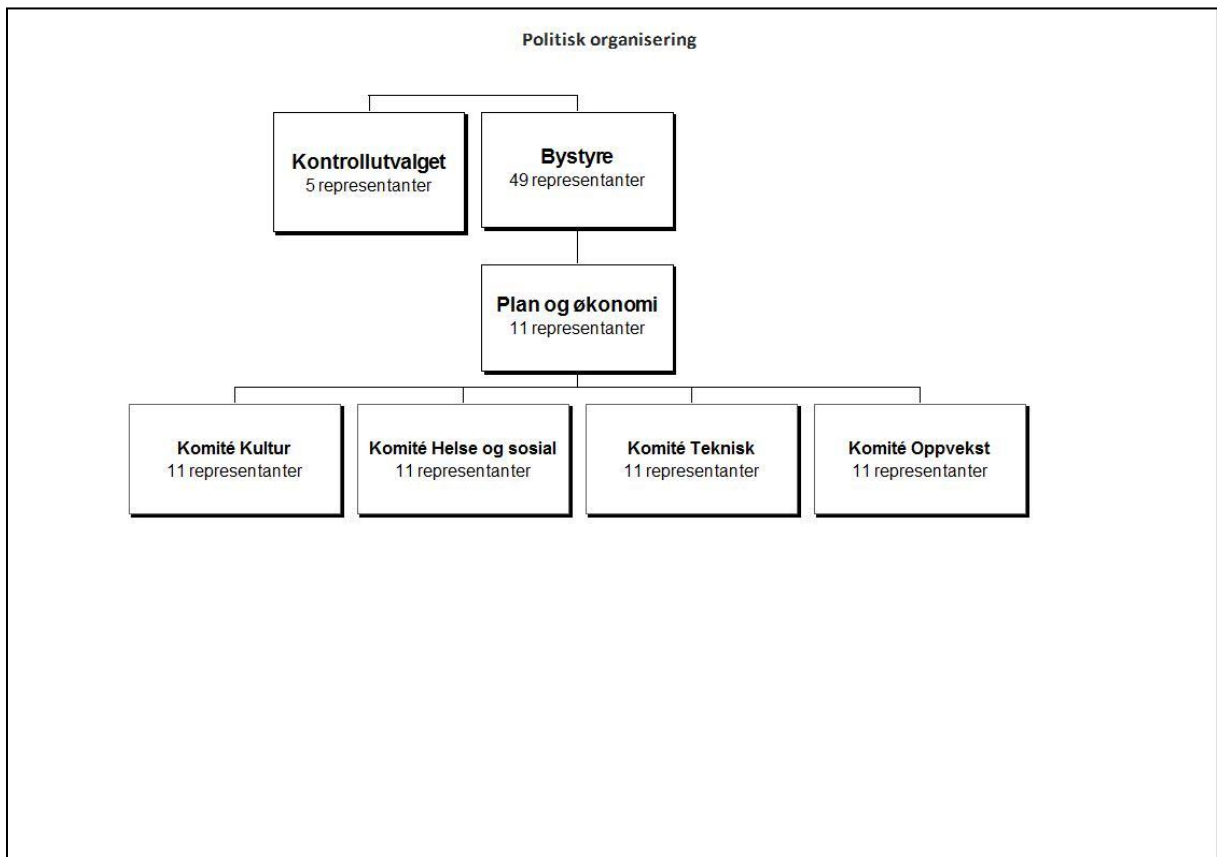
Innenfor betalte tjenester hvor selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetaling, beregner kommunen selvkost etter retningslinjer gitt av Kommunal- og regionaldepartementet i dokument H-2140, januar 2003.

For de tjenestene kommunen selv har valgt å kreve brukerbetaling etter selvkostprinsippet følges samme retningslinjer.

Merverdiavgiftsplikt og merverdiavgiftskompensasjon

Kommunen følger reglene i Lov om merverdiavgift for de tjenesteområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet kreves merverdiavgiftskompensasjon i henhold til Lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner m.m. All merverdiavgift knyttet til anskaffelser over driftsbudsjettet inntektsføres på det budsjettansvar for anskaffelsen er utgiftsført. All merverdiavgiftskompensasjon knyttet til investeringer er ført til inntekt i driftsregnskapet på ansvar 830. I henhold til endring i reglene for føring av momskompensasjon for investeringer er 20 % av det samlede kompensasjonsbeløpet for investeringer overført fra drifts- til investeringsregnskapet.

KRS note 2 – Politisk og administrativ organisering m.m.

Kommunen har eierskap i følgende selskap, foretak m.m. som i varierende grad utfører tjenester for kommunen og/eller hvor eierskapet er historisk eller strategisk betinget:

Kommunale foretak:

Sarpsborg Frivillighetssentral KF

Interkommunale selskaper:

Borg Havn IKS

Østfold Interkommunale Arkivselskap IKS

Østfold Kommunerevisjon IKS

Aksjeselskaper:

Alarmsentral Brann Øst AS

Borg Næring og eiendom AS

Borg Næringsutvikling AS

Kulturselskapet Olavsdagene AS

Høisand Bad AS

Sarpsborg ASVO AS

Sarpsborg Turist AS

Inspira Science Center AS

Skjebergkilens Marina AS

Østfold energi AS

Østfold Kompetansesenter AS

Østfoldforskning AS

KLP (gjensidig selskap)

KRS note 3 – Vesentlige poster

Ressurskrevende tjenester

Det statlige tilskuddet til ressurskrevende tjenester for 2010 er beregnet til 68,0 mill. kr. Beløpet er ført til inntekt i driftsregnskapet på ansvar 820. Avvik i forhold til estimatet vil bli ført til utgift/inntekt i 2011.

Utgiftsført eldre premieavvik

To eldre premieavvik balanseført som kortsiktig fordring på konto 21314000 og 21314001 på til sammen kr 2 075 868,25 (netto) er ført til utgift i driftsregnskapet på ansvar 91000.

KRS note 4 – Spesifikasjon av vesentlige transaksjoner

Manglende finansiering i investeringsregnskapet

Prosjekter med merforbruk og prosjekter med manglende bevilgning/finansiering i investeringsregnskapet er finansiert ved bruk av ubrukte lånemidler og fondsmidler tilhørende andre prosjekter.

Prosjekter innen vannforsyning:

Manglende finansiering	3 000 000,00
Overført fra avsluttede prosjekter	-1 520 851,00
Bruk av låne/fondsmidler andre prosjekter	1 479 149,00

Prosjekter innen avløpssektor:

Manglende finansiering	5 735 279,00
Overført fra avsluttede prosjekter	-5 535 241,00
Bruk av låne/fondsmidler andre prosjekter	200 038,00

Prosjekter innen renovasjon

Manglende finansiering	46 028,87
Overført fra avsluttede prosjekter	-1 846 028,87
Tilført andre prosjekter	-1 800 000,00

Prosjekter innen samferdsel

Manglende finansiering	779 976,39
Overført fra avsluttede prosjekter	-2 714 240,00
Tilført andre prosjekter	-1 934 263,61

Prosjekter innen helse og sosial

Manglende finansiering	1 547 682,49
Overført fra avsluttede prosjekter	-315 573,00
Bruk av låne/fondsmidler andre prosjekter	1 232 109,49

Prosjekter innen oppvekst

Tilført andre prosjekter	-292 101,00
--------------------------	-------------

Prosjekter innen eiendom

Tilført andre prosjekter	-1 071 918,00
--------------------------	---------------

Prosjekter innen kultur

Manglende finansiering	1 782 282,26
ikke mottatte tippemidler	-1 782 282,26
Bruk av låne/fondsmidler andre prosjekter	1 782 282,26

Sum

	-404 703,86
Manglende momskompensasjon	3 357 372,00
Ekstraordinært lånebehov	2 952 668,14

Momskompensasjon overført til investeringsregnskapet er budsjettert med 12 000 000,-

Reelt overført 8 642 628,-

Manglende finansiering 3 357 372,-

KRS note 5 - Anleggsmidler

	EDB-utstyr, kontor- maskiner	Anleggs-maskiner mv.	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv.	SUM
Anskaffelseskost 01.01	104 666 339,00	153 391 552,50	217 702 087,53	2 063 135 112,00	655 273 715,12	3 194 168 806,15
Årets tilgang	27 577 144,00	23 627 789,00	79 835 423,00	120 974 070,00	117 385 242,00	369 399 668,00
Årets avgang	0,00	87 409,70	0,00		89 673,60	177 083,30
Anskaffelseskost 31.12	132 243 483,00	176 931 931,80	297 537 510,53	2 184 109 182,00	772 569 283,52	3 563 391 390,85
Akk.avskrivninger 31.12	81 055 449,60	79 605 142,99	103 427 030,52	549 299 894,05	143 533 279,80	956 920 796,96
Netto akk. og rev.nedskrivninger	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nedskr. 31.12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bokført verdi pr. 31.12	51 188 033,40	97 326 788,81	194 110 480,01	1 634 809 287,95	629 036 003,72	2 606 470 593,89
Årets avskrivninger	8 321 149,60	13 570 807,54	9 602 683,05	68 451 827,46	16 887 600,98	116 834 068,63
Årets nedskrivninger	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Årets reverserte nedskrivninger	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Økonomisk levetid	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år	
Avskrivningsplan	Lineært	Lineært	Lineært	Lineært	Lineært	

KRS note 7 - Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Fordeling per aktivaklasse

Aktivaklasse	Anskaffelseskost	Markedsverdi	Periodens resultatførte verdiendring	Balanseført verdi
Rentebærende papirer:				
Pengemarked	130 875 058	147 209 161	3 118 067	147 209 161
Obligasjoner	75 000 000	76 805 738	2 294 927	76 805 738
Alternative plasseringer:				
Eiendom	19 034 955	11 499 000	-676 771	11 499 000
Andre alternative	30 250 000	31 698 020	3 896 980	31 698 020
Total	255 160 013	267 211 919	8 633 203	267 211 919

Plasseringsporteføljens sammensetning er innenfor de ramme for risiko m.m. som følger av kommunens finansreglement.

KRS note 9, del 1 - Gjeldsforpliktelser - Investeringslån

Långiver	Hovedstol	Forfall	Rentetype	Rente	Renteforfall
Kommunalbanken	402 373 740	17.03.2025	3 mnd. NIBOR	2,66 %	16.03.2011
Kommunalbanken	520 963 840	09.08.2029	3 mnd. NIBOR	2,52 %	09.02.2011
Kommunalbanken	475 766 400	12.03.2029	3 mnd. NIBOR	2,62 %	11.03.2011
Kommunalbanken	301 397 287	22.12.2034	3 mnd. NIBOR	2,66 %	22.03.2011
KLP	487 469 284	03.02.2028	3 mnd. NIBOR	2,56 %	03.02.2011
Husbanken	2 983 699	01.06.2031	Fast rente	4,10 %	01.06.2011
Sum lån	2 190 954 250				

Alle ovennevnte lån med unntak av lånet i Husbanken løper med flytende rente.

Sarpsborg kommune har bundet renten på deler av låneporteføljen ved bruk av rentebytteavtaler.

Dette er gjort for å ha mest mulig forutsigbare renteutgifter for gjeldsporteføljen.

Strategi for fordeling mellom fast og flytende rente fremgår av finansreglementet for Sarpsborg kommune.

Sarpsborg kommune har i løpet av 2010 ikke hatt problemer med å få finansiert sine investeringer.

Låneporteføljen er innenfor de rammer som følger av finansreglementet for Sarpsborg kommune.

Note 9, del 2 - Gjeldsforpliktelser - Formidlingslån

Långiver	Hovedstol	Forfall	Type lån	Rentetype	Rente	Renteforfall
Husbanken	217 858 383	01.04.2032	Startlån	Fast	3,60 %	01.08.2014
Husbanken	57 323 620	01.07.2029	Startlån	Fast	3,70 %	01.10.2014
Husbanken	69 023 904	01.06.2035	Startlån	Flytende	2,80 %	
Husbanken	19 431 549	01.01.2035	Særvilkår	Flytende	2,80 %	
Husbanken	2 274 423	01.05.2021	Særvilkår	Fast	2,60 %	01.08.2014
Sum lån	365 911 879					

Note 9, del 3 - Gjeldsforpliktelser - Rentebytteavtaler

Motpart	Hovedstol pr. 31.12.2010	Startdato	Forfallsdato	Sarpsborg		Betaling	Rentemetode	Motparten	betaler	Betaling	Rentemetode
				kommune	betaler						
Nordea	60 000 000	09.11.2005	04.09.2012	4,185 %		Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor		Kvartalsvis	A/360
Nordea	75 000 000	26.01.2007	26.01.2012	4,990 %		Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor		Kvartalsvis	A/360
Nordea	250 833 333	15.12.2005	15.12.2015	3 års NOK CMS		Kvartalsvis	30/360	3 mnd. Nibor - 0,10%		Kvartalsvis	A/360
Nordea	190 833 333	15.12.2005	15.12.2015	3 mnd. NIBOR		Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor + 0,75%		Kvartalsvis	A/360
DnB NOR	75 000 000	23.01.2006	21.07.2014	4,865 %		Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor		Kvartalsvis	A/360
DnB NOR	75 000 000	15.02.2010	13.02.2017	4,865 %		Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor		Kvartalsvis	A/360
DnB NOR	85 000 000	15.05.2008	14.11.2016	5,351 %		Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor		Kvartalsvis	A/360
DnB NOR	150 000 000	03.02.2010	03.11.2014	4,565 %		Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor		Kvartalsvis	A/360
DnB NOR	100 000 000	17.08.2009	15.11.2013	4,950 %		Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor		Kvartalsvis	A/360
DnB NOR	104 000 000	28.09.2009	28.09.2015	5,655 %		Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor		Kvartalsvis	A/360
DnB NOR	200 000 000	16.11.2009	16.12.2019	4,485 %		Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor		Kvartalsvis	A/360
DnB NOR	100 000 000	01.12.2011	01.12.2016	4,540 %		Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor		Kvartalsvis	A/360
Fokus Bank	180 000 000	16.06.2010	16.03.2018	3,665 %		Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor		Kvartalsvis	A/360
Fokus Bank	180 000 000	16.06.2010	16.03.2019	3,775 %		Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor		Kvartalsvis	A/360
Fokus Bank	30 000 000	16.06.2010	16.03.2016	3,43 %		Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor		Kvartalsvis	A/360

Note 9, del 4 - Beregning av minste tillatte avdrag

	2010
Betalt avdrag driftsregnskap (151000)	95 038 572,00
Sum lån 01.01.2010 (*)	2 319 429 414
Formidlingslån - Husbanken	-306 501 040
Formidlingslån - Kommunekreditt	-46 357 692
Lån med i vekting	1 966 570 682
Utstyr, maskiner og transportmidler	126 608 896
Faste eiendommer og anlegg	2 305 457 750
Ikke avskrivbare anleggsmidler	-14 496 073
Sum bokført verdi anleggsmidler	2 417 570 573
Sum årets avskrivninger	116 834 068,63

Kontrollgrense:	Betalte avdrag:
1 966 570 682	
sum langs gjeld	
* 116 834 069	95 038 572
= 95 038 572	95 038 572
årets avskrivninger	
2 417 570 573	
sum bokført verdi anleggsmidler	

	Regnskap	Kontrollgrense	Justert budsjett	Avvik kontrollgr - regnskap
Avdrag 2010	95 038 572	95 038 572	91 800 000	0

(*) I dialog med revisjon er budsjettert låneopptak for 2010 (kr 325.875.000,-) trukket ut ved beregning av minste tillatte avdrag. For mye betalt avdrag i 2010 kr 4.441.173 er ført opp som en kortsiktig fordring per 31.12.10 og fremgår av bokførte avdrag i 2010. Beløp vil bli trukket fra ved betaling av årets avdrag i 2011.

KRS note 11 - Vesentlige forpliktelser

Husleiekontrakter

Sarpsborg kommune har en rekke inngåtte husleiekontrakter med en varighet på over 10 år. Samlede forpliktelser er i størrelsesorden 11-12 millioner kr årlig, hvorav husleien til lokaler for NAV i St. Mariesgate årlig utgjør 5,8 mill. kr. 50 % av husleiekostnadene for NAV's lokaler blir dekket gjennom avtale med staten.

For lite betalt sluttbehandlingsavgift

Etter å ha gjennomført en kontroll ved Sarpsborg kommunes deponi i Gatedalen i 2010, mener Tollregionen Øst-Norge å ha avdekket at kommunen har betalt inn for lite sluttbehandlingsavgift til staten i 2008, 2009 og 2010. Kommunen har innrømmet kr 300 000 for lite innbetalt avgift, men hadde innsigelser på resten av kravet. Tollregionen har nå behandlet saken og holder fast på at kommunen skal betale ytterligere kr 1 578 248 i for lite innbetalt sluttbehandlingsavgift (inkl. gebyrer og rente). Kommunen vurderer nå hvordan saken skal håndteres og om vi skal påklage vedtaket til Toll- og avgiftsdirektoratet, da kommunen ikke er enig i kravet.

KRS note 12 - Beregning av gebyrfinansierte selvkosttjenester

Kommunen har for regnskapsåret 2010 fulgt de retningslinjer som er anbefalt av Kommunal- og regionaldeparter av januar 2003, Rundskriv H- 2140.

Beregningene viser at det er overdekning i forhold til selvkost både for vannforsyning og avløp, mens det er underdekning innenfor renovasjon, feiing, byggesak og oppmåling.

Resultatet for 2010 viser følgende tall:

Alle tall i 1.000 kr	Vann- forsyning	Avløp	Renovasjon	Feiing	Slam (354)	Byggesaks- behandling (302)
Direkte og indirekte kostnader	28 826	31 059	39 001	5 145	1 926	7 822
Kapitalkostnader	13 074	18 207	798	73	0	54
Sum kostnader	41 900	49 266	39 799	5 218	1 926	7 876
Gebyrinntekter	-40 839	-55 790	-31 644	-4 842	-1 902	-6 251
Andre inntekter		-20	-5 064			-652
Sum inntekter	-40 839	-55 810	-36 708	-4 842	-1 902	-6 903
Resultat (overdekning)	1 061	-6 544				
Resultat (underdekning)			3 091	376	24	973
Dekningsgrad i %	97,5	113,3	92,2	92,8	98,8	87,6
Selvkostfond pr. 01.01.10	13 065	34 818	15 731	0	0	0
Avsatt til selvkostfond		6 544	0	0	0	0
Bruk av selvkostfond	1 061	0	3 091	0	0	0
Renter tilført selvkostfondet	434	1 318	490	0	0	0
Selvkostfond pr. 31.12.10	12 438	42 680	13 130	0	0	0

Gjennomsnittrenten som er benyttet ved beregningen for 2010 er 3,46 %.
Forklaringer til årets resultat vil bli kommentert i årsrapporten for 2010.

KRS note 13 – Årsverk, ytelser til ledende personer og godtgjørelse til revisor

Antall årsverk m.m.

Ansatte etter kjønn	2010 (1)		
	Kvinner	Menn	Totalt
Fast ansatte	3180	790	3970
Andel K/M i %	80,1	19,9	
Årsverk	2262	673	2935
Andel K/M i %	78,23	21,77	

(1) På grunn av overgang til nytt lønns- og personalsystem foreligger det ikke sammenlignbare tall for tidligere år.

Lønn, honorar m.v. til rådmann og ordfører

Tekst	2010
Lønn, honorar m.v. til tidligere rådmann frem til 31.07.10	616 917
Lønn, honorar m.v. til ny rådmann fom. 01.08.10	458 333
Lønn, honorar m.v. til ordfører	912 366

Tidligere rådmann, Einar Evensen, fratrådte stillingen som rådmann 31.07.10. Ny rådmann, Unni Skaar, tiltrådte formelt 01.08.10.

Godtgjørelse til revisor og utgifter til drift av sekretariat for kontrollutvalget

Sarpsborg kommuner er medeier i Østfold Kommunerevisjon IKS. Selskapet leverer alle revisjonstjenester til kommunen. For 2010 er det utbetalt til sammen kr 2 675 000 i honorar til revisor. Størrelsen på honoraret fastsettes årlig av representantskapet i selskapet innenfor rammen av gjeldende avtale mellom eierkommunene.

I tillegg er det utbetalt kr 296 000 til Østfold Kontrollutvalgssekretariat IKS for drift av sekretariatfunksjon for kommunens kontrollutvalg.

KRS note 14 – Forhold ved regnskapsårets slutt

Tap på obligasjoner i Amagerbanken

Danske Amagerbanken er konkurs og DnB NOR Kapitalforvaltning har på vegne av fondskunder investeringer på rundt brutto 313 millioner norske kroner i Amagerbanken. Sarpsborg kommune har plassert penger i obligasjonsfondet DnB NOR Obligasjon 20 (III) som har vært eksponert mot Amagerbankens lån i det norske markedet. DnB NOR Kapitalforvaltning har skrevet ned verdien av obligasjonslånet tilsvarende. For Sarpsborg kommune medførte nedskrivningen en verdinedgang på 0,7 % av våre andeler i fondet som utgjør omtrent kr 122.000,-. DnB NOR Kapitalforvaltning har informert om at tapene ikke er større enn at de forventer å kunne gi meravkastning for året 2011 samlet i de fondene som er rammet.

Uavklart barnevernssak

Kommunen er i en konkret barnevernssak bedt om å erkjenne ansvar for manglende oppfølging fra barneverntjenesten, dvs. at barnevernet skulle fulgt opp omsorgsovertakelsessaken på en bedre måte, herunder ikke flyttet barnet så mye og sørget for faglige utredninger. Dette er anført å være erstatningsbetingende uaktsomt og har påført klienten et økonomisk tap. Tapet er per dags dato ikke konkretisert. Erfaringsmessig kan tapet ligge i størrelsesorden 2,5 mill. kr og oppover, eventuelt i form av en standardisert barnevernserstatning som normalt ligger noe lavere, men dette vil bli vurdert konkret i den aktuelle saken. Saken er oversendt kommunens forsikringsselskap KLP for behandling, med forespørsel om saken kommer inn under kommunens ansvarsforsikring, hvor egenandelen - dersom ansvar erkjennes/idømmes - utgjør kr. 100 000.

Tyveri av Mercedes-Benz minibuss

En Mercedes-Benz minibuss 2005-modell ble stjålet fra kommunens transport og verksted i desember 2010. Tilbud om erstatning på kr 358 278 er mottatt fra kommunens forsikringsselskap KLP. Bussen ble i januar 2011 funnet igjen i Tyskland med omfattende skader og mangler. Forsikringsselskapets erstatningsansvar bortfaller dermed etter reglene for tyveri. Bussen vil bli hentet hjem til Norge. Hvorvidt bussen blir reparert eller kondemnert er ved avleggelse av regnskapet for 2010 uavklart.

Ressurskrevende tjenester

I henhold til gjeldende regler er statlig refusjon knyttet til ressurskrevende tjenester for 2010 inntektsført i årsregnskapet basert på et estimat på 68,0 mill. kr. Det virkelige refusjonsbeløpet er ikke kjent før i månedsskifte mars/april 2011 med utbetaling samme år. Mer-/mindreinntekt sammenlignet med estimatet tas til inntekt/utgift i 2011. Faktisk refusjon for 2010 er satt til 58,265 mill. kr, som er 9,735 mill. kr mindre enn estimert og 8,735 mill. kr mindre enn budsjettet.

Avviket skyldes en kombinasjon av økt tilskudd til brukere med psykisk utviklingshemming gjennom rammetilskuddet (3,7 mill. kr), endringer i sammensetningen av brukergruppen, færre brukere, redusert tjenestebehov og endringer i reglene for beregning av refusjonskravet (6,0 mill. kr).

KRS note 15 – Eksterne gjeldsforpliktelser

Kommunen har ikke gjeldsforpliktelser gjennom kommunale foretak, interkommunale samarbeid m.v. som er en del av kommunen som rettssubjekt og hvor kommunen som følge av dette svarer fullt ut for foretakets gjeld.

For oversikt over kommunens egne gjeldsforpliktelser vises det til KRS note 9 i regnskapet.